

Svet
Evropske unije

Bruselj, 15. november 2018
(OR. en)

13955/18

**Medinstitucionalna zadeva:
2018/0126(NLE)**

**EDUC 407
JEUN 142
SOC 681
EMPL 517**

DOPIS

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Svet

Št. predh. dok.: 12785/18 EDUC 349 JEUN 113 SOC 587 EMPL 454
Št. dok. Kom.: 9292/18 EDUC 203 JEUN 84 SOC 303 EMPL 377 + ADD 1 + ADD 2

Zadeva: Predlog PRIPOROČILA SVETA o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in spričeval višjega sekundarnega izobraževanja ter izidov iz učnih obdobj v tujini
– sprejetje

Odbor stalnih predstavnikov je na seji 14. novembra 2018 ugotovil, da je bilo doseženo soglasje o navedenem priporočilu, z izjemo pridrška delegacije EL, kot je navedeno v opombi 11.

Svet je zato pozvan, naj preveri status preostalega pridrška in sprejme priporočilo iz priloge ter ga posreduje za objavo v Uradnem listu.

Predlog

PRIPOROČILO SVETA

o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih kvalifikacij in kvalifikacij višjega sekundarnega izobraževanja in usposabljanja ter izidov iz učnih obdobj v tujini

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 165 in 166 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Učna mobilnost spodbuja pridobivanje znanja, spretnosti, kompetenc in izkušenj, tudi osebnostnih in socialnih kompetenc ter kulturne zavesti, ki so ključnega pomena za aktivno udeležbo v družbi in na trgu dela ter za spodbujanje evropske identitete.
- (2) Evropska komisija je v sporočilu z naslovom Krepitev evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture¹ predstavila vizijo, da se do leta 2025 oblikuje evropski izobraževalni prostor, v katerem učenja, študija in raziskovalnega dela ne bodo ovirale meje, med drugim z odstranitvijo ovir za priznavanje kvalifikacij, tako na ravni šol kot visokošolskega izobraževanja.

¹ COM(2017) 673 final.

- (3) Evropski svet je v sklepih z dne 14. decembra 2017 države članice, Svet in Komisijo pozval, naj se v skladu s svojimi pristojnostmi še naprej trudijo, da bi „*spodbujali sodelovanje med državami članicami na področju medsebojnega priznavanja visokošolskih diplom in spričeval o zaključku srednješolskega izobraževanja*“².
- (4) Konvencija iz leta 1997 o priznavanju visokošolskih kvalifikacij v evropski regiji (Lizbonska konvencija o priznavanju) in z njo povezana besedila, ki sta jih pripravila Svet Evrope in Unesco, zagotavljajo pravni okvir za priznavanje visokošolskih kvalifikacij in kvalifikacij višjega sekundarnega izobraževanja, ki omogočajo nadaljevanje izobraževanja na visokošolski ravni.
- (5) Ministri za izobraževanje iz evropskega visokošolskega prostora so se v sporočilu iz Bukarešte iz leta 2012 zavezali k dolgoročnemu cilju avtomatičnega priznavanja primerljivih visokošolskih diplom. Dosežen je bil določen napredek, med drugim z delom pilotske skupine za avtomatično priznavanje, vendar cilj še ni uresničen.
- (6) Ministri držav članic, pristojni za poklicno izobraževanje in usposabljanje, so se leta 2002 zavezali københavnskemu procesu, tj. procesu okrepljenega sodelovanja, ki spodbuja priznavanje kvalifikacij in kompetenc.
- (7) Pri izboljšanju preglednosti ima ključno vlogo zlasti zagotavljanje kakovosti, ki tako pomaga graditi medsebojno zaupanje. Zato se je pomembno opreti na delo, ki je že bilo opravljeno v kontekstu standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru ter evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ter za referenčni okvir uporabiti evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje.
- (8) Da bi olajšali priznavanje učnih izidov v nacionalni zakonodaji, tudi v okviru mobilnosti, bi bilo treba nadaljevati delo v zvezi z izvajanjem evropskega sistema prenašanja in zbiranja kreditnih točk ter evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

² EUCO 19/1/17 REV 1.

- (9) Cilj Priporočila Sveta z dne 22. maja 2017 o evropskem ogrodju kvalifikacij za vseživljenjsko učenje³ je bil izboljšati preglednost, primerljivost in prenosljivost kvalifikacij ter s tem olajšati njihovo priznavanje.
- (10) Evropski parlament je v Resoluciji z dne 20. aprila 2012 o posodobitvi evropskih visokošolskih sistemov pozval EU in države članice, naj si močneje prizadevajo za učinkovitejše priznavanje in boljše usklajevanje akademskih kvalifikacij⁴.
- (11) V vse bolj globaliziranem okolju je pomembno, da lahko učenci in študenti kar najbolje izkoristijo vse možnosti učenja po Evropi. Da bi bilo to mogoče, bi morala biti kvalifikacija, ki jo podeli pristojni organ ene države članice, za namene dostopa do nadaljnjih učnih dejavnosti veljavna v vseh ostalih državah članicah. To velja tudi za državljane tretjih držav, ki imajo kvalifikacijo iz ene države članice in se preselijo v drugo državo članico. Vendar pa je mobilnost ovirana, saj kvalifikacije in izidi iz učnih obdobj v tujini niso avtomatično priznani. Pristop na ravni Unije k avtomatičnemu priznavanju bo zagotovil jasnost in doslednost, ki sta potrebni za odpravo preostalih ovir.
- (12) V visokošolskem izobraževanju so postopki priznavanja pogosto preveč zapleteni ali predragi in vse preveč mobilnim študentom se uspešno doseženi učni izidi ne priznajo v celoti. Kljub temu je več držav članic prevzelo pobudo, da bi dosegli napredek pri avtomatičnem vzajemnem priznavanju, med drugim s podpisom regionalnih sporazumov. Te pobude bi lahko bile zgled pri oblikovanju sistema za celotno Unijo.

³ UL C 189, 15.6.2017, str. 15

⁴ P7_TA(2012)0139.

- (13) Na ravni višjega sekundarnega izobraževanja in usposabljanja imetniki kvalifikacije, ki omogoča nadaljevanje izobraževanja na visokošolski ravni v eni državi članici, pogosto nimajo zagotovila, da bodo lahko dostopali do visokošolskega izobraževanja v drugi državi članici. Nekatere države članice na primer ne priznajo kvalifikacij, ki omogočajo nadaljevanje izobraževanja na visokošolski ravni, če so to kvalifikacije sekundarnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pridobljene v drugih državah članicah. Pri krajših učnih obdobjih v tujini sicer ni nujno težav s priznavanjem, to pa je še vedno negotovo pri obdobjih od treh mesecev do enega leta.
- (14) Postopni pristop bo državam članicam pomagal, da ustvarijo pogoje, ki bodo omogočili avtomatično vzajemno priznavanje. Temeljil bo na že obstoječih orodjih za visokošolsko izobraževanje ter poklicno izobraževanje in usposabljanje, hkrati pa bo izboljšal njihovo uporabo in postopoma dvignil raven ambicij. Na področju splošnega višjega sekundarnega izobraževanja in usposabljanja se bo začel proces sodelovanja, s katerim naj bi vzpostavili potrebno zaupanje med različnimi sistemi izobraževanja in usposabljanja držav članic. S tem priporočilom se dopolnjujejo pobude držav članic, medtem ko so zaveze prostovoljne.
- (15) To priporočilo ne posega v sistem vzajemnega priznavanja poklicnih kvalifikacij in usklajenih minimalnih pogojev usposobljenosti za več poklicev v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2013/55⁵ –

⁵ Direktiva (EU) 2013/55 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij in Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI), UL L 354, 28.12.2013, str. 132.

DRŽAVAM ČLANICAM PRIPOROČA, NAJ:

v skladu z nacionalno zakonodajo in zakonodajo Unije, razpoložljivimi viri in ob upoštevanju razpoložljivih virov in nacionalnih okoliščin, na podlagi Lizbonske konvencije o priznavanju⁶ in z njo povezanih besedil ter v tesnem sodelovanju z vsemi ustreznimi deležniki:

Temeljno načelo

1. do leta 2025 sprejmejo potrebne ukrepe za:

- (a) dosego avtomatičnega vzajemnega priznavanja⁷ za namene nadaljnega učenja, tako da se brez ločenega postopka priznavanja:
 - i) visokošolska kvalifikacija, pridobljena v eni državi članici, v drugih državah članicah avtomatično prizna⁸ na isti ravni za namene dostopa do nadaljnega študija, brez poseganja v pravico visokošolske institucije ali pristojnih organov, da za nekatere programe določijo posebna vstopna merila ali da preverijo avtentičnost dokumentov;
 - ii) izidi iz učnega obdobja v tujini na visokošolski ravni v eni državi članici avtomatično in v celoti priznajo v drugih državah članicah, kot je predhodno dogovorjeno v učnem dogovoru in potrjeno v potrdilu o opravljenih obveznostih, v skladu z evropskim sistemom prenašanja in zbiranja kreditnih točk;

⁶ Lizbonska konvencija o priznavanju visokošolskih kvalifikacij v evropski regiji.

⁷ Kot je opredeljeno v prilogi.

⁸ Kot je opredeljeno v Lizbonski konvenciji o priznavanju in nazadnje potrjeno za bolonjski proces v pariškem sporočilu z dne 25. maja 2018.

- (b) doseže bistven napredek v smeri avtomatičnega vzajemnega priznavanja za namene nadaljnjega učenja, tako da se:
- i) kvalifikacija višjega sekundarnega izobraževanja in usposabljanja, ki omogoča nadaljevanje izobraževanja na visokošolski ravni v državi članici, v kateri je bila podeljena, v drugih državah članicah prizna izključno za namene omogočanja dostopa do visokošolskega izobraževanja, brez poseganja v pravico visokošolske institucije ali pristojnih organov, da za nekatere programe določijo posebna vstopna merila ali da preverijo avtentičnost dokumentov;
 - ii) izidi največ enoletnega učnega obdobja v tujini med višjim sekundarnim izobraževanjem in usposabljanjem v eni državi članici priznajo v vseh drugih državah članicah, ne da bi moral dijak ponavljati programsko leto v matični državi, če so učni izidi na splošno skladni z nacionalnimi učnimi načrti matične države;

Visokošolsko izobraževanje

2. se ob priznavanju, da je treba za dosego avtomatičnega vzajemnega priznavanja za namen nadaljnjega izobraževanja spodbujati preglednost in graditev medsebojnega zaupanja v sisteme visokošolskega izobraževanja, zavežejo k izpolnitvi naslednjih pogojev:
- (a) nacionalna ogrodja ali sistemi kvalifikacij so umeščena v evropsko ogrodje kvalifikacij, pri čemer se referenčne umestitve po potrebi pregledajo in posodobijo, ter samocertificirana glede na ogrodje kvalifikacij evropskega visokošolskega prostora;
 - (b) sistemi visokošolskega izobraževanja so organizirani v skladu s strukturami in načeli bolonjskega procesa ter vsebujejo tri stopnje in, če je to primerno za državo članico, kratki cikel, kot je opredeljen v ogrodju kvalifikacij evropskega visokošolskega prostora, ter

- (c) zunanje zagotavljanje kakovosti izvajajo neodvisne agencije za zagotavljanje kakovosti, ki so vpisane ali v postopku vpisovanja v evropski register za zagotavljanje kakovosti ter kot take delujejo skladno s standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru ter z evropskim pristopom k zagotavljanju kakovosti skupnih programov;
3. v sodelovanju z nacionalnimi informacijskimi centri za akademsko priznavanje diplom, visokošolskimi institucijami, agencijami za zagotavljanje kakovosti in drugimi ključnimi deležniki v skladu s smernicami za evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk oblikujejo nacionalne smernice, s katerimi bodo zagotovile doslednost in zmanjšale upravno breme za izobraževalne institucije in študente, visokošolske institucije pa podprle pri razvoju in učinkovitem izvajanju naslednjih orodij za preglednost:
- (a) posodobljenega kataloga programov z opisi vseh študijskih programov, posameznih učnih enot in razvrstitvenih tabel ocen;
 - (b) prilog k diplomi za vse diplomante, ki se izdajo samodejno in brezplačno v široko razširjenem jeziku in po možnosti v elektronski obliki, ter
 - (c) preglednih meril za priznavanje, ki se uporabljajo v vseh visokošolskih institucijah;
4. v sodelovanju z nacionalnimi informacijskimi centri za priznavanje visokošolskih diplom in spričeval visokošolskim institucijam nudijo strokovno pomoč in usposabljanje pri izvajanju takšnih nacionalnih smernic ter spremljajo njihovo izvajanje;

Višje sekundarno izobraževanje in usposabljanje

5. da bi dosegli bistven napredek pri zagotavljanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja kvalifikacij višjega sekundarnega izobraževanja in usposabljanja izključno za namen nadaljnjega izobraževanja, spodbujajo preglednost in gradijo medsebojno zaupanje v sisteme sekundarnega izobraževanja in usposabljanja z:
- (a) zagotavljanjem, da so nacionalna ogrodja ali sistemi kvalifikacij umeščena v evropsko ogrodje kvalifikacij, referenčne umestitve pa po potrebi pregledane in posodobljene;
 - (b) izmenjavo informacij in spodbujanjem vzajemnega učenja o sistemih zagotavljanja kakovosti v šolskem izobraževanju ob polnem upoštevanju različnih nacionalnih pristopov k zagotavljanju kakovosti ter
 - (c) razvojem dodatnih instrumentov za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja v skladu z evropskim referenčnim okvirom za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja in njegovim nadaljnjim razvojem;
6. olajšujejo mobilnost in priznavanje izidov iz učnih obdobj v tujini med višjim sekundarnim izobraževanjem in usposabljanjem z:
- (a) zagotavljanjem podpore institucijam za višje sekundarno izobraževanje in usposabljanje glede splošnih načel in orodjih za priznavanje, na primer s smernicami in usposabljanjem;
 - (b) spodbujanjem uporabe preglednih meril in orodij, kot so na učnih izidih temelječi učni dogovori med institucijo pošiljateljico in institucijo gostiteljico, v poklicnem izobraževanju in usposabljanju z razširjanjem uporabe orodij Unije⁹ ter
 - (c) promoviranjem koristi mobilnosti med institucijami za višje sekundarno izobraževanje in usposabljanje, dijaki in njihovimi družinami;

⁹ Na primer orodij, ki so na voljo prek spletne platforme Europass, ter memorandum o soglasju in učnega dogovora, ki sta del evropskega sistema kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

Nacionalni informacijski centri za priznavanje visokošolskih diplom

7. razvijejo zmogljivost in okrepijo vlogo nacionalnih informacijskih centrov za priznavanje visokošolskih diplom in ocenjevalcev kvalifikacij, zlasti kar zadeva širjenje informacij, uporabo spletnih orodij za izboljšanje učinkovitosti, preglednosti in doslednosti ter cilj zmanjšanja upravnega in finančnega bremena za uporabnike zadevnih storitev;

Prehodnost in mobilnost

8. preučijo dobre prakse v zvezi s priznavanjem predhodnega učenja in prehodnostjo med sektorji izobraževanja in usposabljanja, zlasti med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter visokošolskim izobraževanjem;

Dokazna podlaga

9. izboljšajo dokazno podlago z zbiranjem in razširjanjem podatkov o obsegu in naravi primerov priznavanja za namene tega priporočila;

Poročanje in ocenjevanje

10. v treh letih po sprejetju tega priporočila in nato redno z uporabo obstoječih okvirov in orodij poročajo o izkušnjah, dobrih praksah, vključno z regionalnimi dogovori, in napredku v smeri avtomatičnega vzajemnega priznavanja kvalifikacij in izidov iz učnih obdobj v tujini;

POZDRAVLJA NAMERO KOMISIJE, DA:

11. zagotovi usmerjeno podporo državam članicam, vključno z vzajemnim učenjem, pregledom ovir pri sedanji praksi priznavanja kvalifikacij, izmenjavo dobrih praks in lažšanjem sodelovanja med državami članicami ter z zainteresiranimi stranmi, organi za priznavanje in mednarodnimi organizacijami, zlasti Svetom Evrope in Organizacijo Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo. Cilj tega sodelovanja je zagotoviti polno izvajanje instrumentov bolonjskega procesa za visokošolsko izobraževanje v Uniji, Lizbonske konvencije o priznavanju in z njo povezanih besedil ter instrumentov kopenhavskega procesa za poklicno izobraževanje in usposabljanje;
12. na področju splošnega višjega sekundarnega izobraževanja skupaj z državami članicami začne proces sodelovanja na ravni Unije na podlagi strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) ali katerega koli nadaljnje okvira, da bi vzpostavili tesnejše sodelovanje in izmenjavo praks med državami članicami na ravni višjega sekundarnega izobraževanja in tako dosegli cilje tega priporočila, tj. spodbuditi preglednost in vzpostaviti medsebojno zaupanje v sisteme šolskega izobraževanja po vsej Uniji;
13. z nadaljnjim razvojem obstoječih spletnih platform in v sodelovanju z državami članicami vzpostavi uporabniku prijazno spletno informacijsko storitev na ravni Unije o kvalifikacijah višjega sekundarnega izobraževanja in usposabljanja, ki omogočajo nadaljevanje izobraževanja na visokošolski ravni v vsaki državi članici;
14. poišče možne sinergije med orodji Unije za preglednost¹⁰ ter jih po potrebi nadalje razvije, da bi se izboljšala sodelovanje in mobilnost med sektorji izobraževanja in usposabljanja;
15. v sodelovanju z državami članicami preuči, kako bi lahko avtomatično vzajemno priznavanje olajšali z novimi tehnologijami, npr. tehnologijo blokovnih verig;

¹⁰ Kot so priloga k diplomi, priloga k spričevalu, evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk, evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, evropsko ogrodje kvalifikacij in orodja, ki so na voljo prek spletne platforme Europass.

16. v sodelovanju z državami članicami in nacionalnimi informacijskimi centri za priznavanje visokošolskih diplom preuči, kako bi lahko njihovo vlogo razširili na druge sektorje izobraževanja in usposabljanja, ter kako bi jih pri tem lahko podprli;
17. podpre uporabo evropskih virov financiranja, na primer iz programa Erasmus+ ali evropskih strukturnih in investicijskih skladov, kadar je to ustrezno ter v skladu z njihovo finančno zmogljivostjo, pravno podlago, postopki odločanja in prednostnimi nalogami, opredeljenimi za obdobje 2014–2020, brez kakršnega koli poseganja v pogajanja o naslednjem večletnem finančnem okviru, ter okrepi mobilnost v višjem sekundarnem izobraževanju in usposabljanju v okviru programa Erasmus + in programa, ki ga bo nasledil;
18. z uporabo obstoječih okvirov in orodij in na podlagi prispevkov držav članic v štirih letih poroča Svetu o ukrepih, ki izhajajo iz izvajanja tega priporočila.

JE SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

V Bruslju,

Za Svet

Predsednik

GLOSAR

Avtomatično vzajemno priznavanje kvalifikacije: pravica imetnikov kvalifikacije na določeni ravni, ki jo je podelila ena država članica, da imajo pravico dostopa do visokošolskega izobraževanja na naslednji ravni v kateri koli drugi državi članici, ne da bi morali skozi ločen postopek priznavanja. To ne posega v pravico visokošolske institucije ali pristojnega organa, da za določen program določi posebna ocenjevalna in vstopna merila. To ne posega v pravico do preverjanja, ali je kvalifikacija pristna in, v primeru kvalifikacije višjega sekundarnega izobraževanja in usposabljanja, ali kvalifikacija resnično omogoča dostop do visokošolskega izobraževanja v državi članici izdajateljici, ali – v utemeljenih primerih – ali podeljena kvalifikacija izpolnjuje zahteve za dostop do določenega visokošolskega programa v državi članici prejemnici.

Avtomatično vzajemno priznavanje izidov iz učnega obdobja v tujini: na visokošolski ravni – pravica do priznanja učnih izidov iz učnega obdobja: kot je bilo predhodno dogovorjeno v učnem dogovoru in potrjeno v prepisu ocen, v skladu z evropskim sistemom prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS). Konkretno to pomeni uporabo naslednjega pravila iz Priročnika ECTS (2015): vse kreditne točke, pridobljene v času študija v tujini ali v obdobju virtualne mobilnosti – kot je bilo predhodno dogovorjeno v učnem dogovoru in potrjeno v prepisu ocen – se nemudoma prenesejo in upoštevajo pri diplomi študentov brez dodatnega dela ali ocene študenta. **Na višji sekundarni ravni** – pravica, da se učni izidi iz učnega obdobja v tujini v eni od držav članic priznajo v matični državi, če so učni izidi na splošno skladni s tistimi iz nacionalnih učnih načrtov matične države. To ne posega v pravico institucije za izobraževanje in usposabljanje, da pred začetkom obdobja učne mobilnosti določi posebne zahteve ali da ob koncu obdobja učne mobilnosti preveri, da so bile te zahteve tudi izpolnjene.

Blokovna veriga: način, ki omogoča, da se informacije shranjujejo in so dostopne skupnosti. Vsak član skupnosti ohrani svojo kopijo informacij. Zapisi so trajni, pregledni in se po njih lahko išče. Vsaka posodobitev je nov „blok“, ki se doda na konec „verige“.

Priloga k spričevalu: dokument, priložen spričevalu poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali poklicnemu spričevalu, ki ga izdajo pristojni organi ali telesa, da bi se tretjim osebam – zlasti v drugi državi – olajšalo razumevanje učnih izidov, ki jih je pridobil imetnik kvalifikacije, pa tudi narave, stopnje, okvira, vsebine in statusa končanega izobraževanja in usposabljanja ter pridobljenih znanj in spretnosti.

Katalog programov: po Priročniku ECTS (2015) katalog programov vsebuje podrobne, uporabniku prijazne in posodobljene informacije o učnem okolju institucije (splošne informacije o instituciji, njenih virih in službah ter akademske informacije o njenih programih in posameznih učnih enotah), ki bi morale biti študentom na voljo pred začetkom študija in skozi ves študij, da bi ti lahko sprejeli pravilne odločitve in čim učinkoviteje izrabili svoj čas. Katalog programov bi moral biti objavljen na spletnem mestu institucije, pri čemer morajo biti naslovi programov/predmetov v nacionalnem (ali po potrebi regionalnem) jeziku in v angleščini, tako da bo katalog enostavno dostopen vsem zainteresiranim stranem. Institucija lahko sama določi obliko kataloga in vrstni red informacij. Katalog bi moral biti objavljen dovolj zgodaj, da lahko bodoči študenti sprejmejo potrebne odločitve.

Pristojni organ: posameznik ali organizacija, ki ima pravno preneseno ali podeljeno pooblastilo, sposobnost ali pristojnost za izvajanje določene funkcije.

Ocenjevalec kvalifikacij: oseba, ki ocenjuje kvalifikacije ali odloča o njihovem priznanju.

Priloga k diplomi: dokument, priložen visokošolski diplomi, ki ga izdajo pristojni organi ali telesa, da bi se tretjim osebam – zlasti v drugi državi – olajšalo razumevanje učnih izidov, ki jih je pridobil imetnik kvalifikacije, pa tudi narave, stopnje, okvira, vsebine in statusa končanega izobraževanja in usposabljanja ter pridobljenih znanj in spretnosti.

Evropski pristop k zagotavljanju kakovosti skupnih programov: pristop, ki so ga ministri za izobraževanje evropskega visokošolskega prostora potrdili leta 2015. Njegov cilj je izboljšati zagotavljanje kakovosti skupnih programov, in sicer z določitvijo standardov ter odpravljanjem ovir za njihovo priznanje.

Evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET): tehnični okvir za prenašanje, priznavanje in, kadar je ustrezno, zbiranje učnih izidov posameznikov, da bi dosegli kvalifikacijo. Evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju temelji na opisu kvalifikacij z enotami učnih izidov, na postopkih prenosa, priznavanja in zbiranja ter na vrsti dopolnilnih dokumentov, kot so memorandumi o soglasju in učni dogovori.

Evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS): v Priročniku ECTS (2015) je opisan kot sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk, ki je usmerjen v študenta in temelji na načelu preglednosti postopkov učenja, poučevanja in ocenjevanja. Njegov namen je olajšati načrtovanje, izvajanje in ocenjevanje študijskih programov in mobilnosti študentov s priznavanjem učnih dosežkov, kvalifikacij in učnih obdobj.

Ogrodje kvalifikacij za evropski visokošolski prostor (EHEA QF): splošno ogrodje kvalifikacij v evropskem visokošolskem prostoru, v katerem sodeluje 48 držav. Ogrodje zajema štiri stopnje (kratki cikel, prvo stopnjo (Bachelor), drugo stopnjo (Master) in doktorske študije), vključno z vmesnimi kvalifikacijami na nacionalni ravni, generične deskriptorje za vsako stopnjo, ki temeljijo na učnih izidih in kompetencah, ter razpon kreditnih točk na prvi in drugi stopnji.

Evropski register za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (EQAR): register agencij za zagotavljanje kakovosti, ki so dokazale, da v veliki meri izpolnjujejo skupna načela za zagotavljanje kakovosti v Evropi. Ta načela so določena v standardih in smernicah za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG).

Evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET): izkustvena skupnost, ki združuje države članice, socialne partnerje in Evropsko komisijo z namenom razvoja in boljšega zagotavljanja kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK): orodje za pretvorbo, ki olajšuje povezovanje in primerjavo sistemov kvalifikacij v Evropi. Vsebuje osem skupnih evropskih referenčnih ravni, ki so opisane glede na učne izide: znanje, spretnosti, odgovornost in samostojnost. Tako je mogoče vse nacionalne sisteme kvalifikacij, nacionalna ogrodja kvalifikacij in kvalifikacije v Evropi povezati z ravnmi evropskega ogrodja kvalifikacij. Učenci, diplomanti, izvajalci in delodajalci lahko te ravni uporabijo za razumevanje in primerjavo kvalifikacij, podeljenih v različnih državah in različnih sistemih izobraževanja in usposabljanja.

Učni dogovor: v visokošolskem izobraževanju – v Priročniku ECTS (2015) je opredeljen kot formaliziran dogovor treh strani, vključenih v mobilnost, tj. študenta, institucije pošiljateljice in institucije gostiteljice ali organizacije/podjetja, za lažjo organizacijo in priznanje kreditnih točk, pridobljenih med mobilnostjo. Dogovor morajo vse tri strani podpisati pred začetkom obdobja mobilnosti, njegov namen pa je študentu zagotoviti, da bodo kreditne točke, ki jih bo pridobil v obdobju mobilnosti, tudi priznane. **V višjem sekundarnem izobraževanju in usposabljanju** – dogovor treh strani, vključenih v mobilnost, tj. učenca/vajenca ali njegove družine, institucije pošiljateljice in institucije gostiteljice ali organizacije/podjetja, za lažjo organizacijo in priznanje kreditnih točk, pridobljenih med mobilnostjo. Vse tri strani, ki podpišejo učni dogovor, se zavežejo, da bodo upoštevale vse dogovore in tako zagotovile, da se bodo učencu/vajencu brez dodatnih zahtev priznali učno obdobje ali učni izidi.

Učni izidi: trditve o tem, kaj učenec ali študent zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa. Opredeljeni so v smislu znanja, spretnosti in kompetenc.

Nacionalno ogrodje kvalifikacij: orodje za razvrščanje kvalifikacij glede na sklop meril za dosežene posamezne ravni učenja, katerega cilj je povezati in uskladiti nacionalne podsisteme kvalifikacij ter izboljšati preglednost, dostopnost, napredek in kakovost kvalifikacij glede na trg dela in civilno družbo.

Visokošolska institucija¹¹: katera koli vrsta visokošolske institucije, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso ponuja priznane diplome ali druge priznane kvalifikacije na terciarni ravni, ne glede na to, kako se imenuje, ter katera koli druga vrsta visokošolske institucije, ki jo nacionalni organi priznavajo kot del visokošolskega sistema.

Kvalifikacija: formalni rezultat postopka ocenjevanja in vrednotenja, ki se pridobi, kadar pristojni organ ali telo določi, da je posameznik dosegel učne izide glede na dane standarde.

Priznavanje predhodnega učenja: priznavanje učnih izidov tako formalnega izobraževanja in usposabljanja kot tudi neformalnega ali priložnostnega učenja, ki so bili pridobljeni pred vložitvijo zahtevka za priznanje¹².

Standardi in smernice za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG): sklop standardov in smernic za notranje in zunanje zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu, pripravljenih v okviru bolonjskega procesa. Gre za usmeritve na področjih, ki so ključnega pomena za kakovosten študij in učna okolja v visokem šolstvu. Standarde in smernice za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru je treba obravnavati v širšem kontekstu, vključno z ogrodji kvalifikacij, evropskim sistemom prenašanja in zbiranja kreditnih točk in prilogo k diplomam, ki v celoti prispeva k spodbujanju preglednosti in vzajemnega zaupanja v evropskem visokošolskem prostoru.

Potrdilo o opravljenih obveznostih: v Priročniku ECTS (2015) je opredeljeno kot posodobljena evidenca napredka študentov pri študiju: učne enote, ki so jih opravili, število pridobljenih kreditnih točk v okviru evropskega sistema prenašanja in zbiranja kreditnih točk in prejete ocene. Je ključni dokument za beleženje napredka in priznavanje učnih dosežkov, tudi za študijsko mobilnost. Večina institucij potrdilo o opravljenih obveznostih pripravi na podlagi lastnih podatkovnih zbirk.

¹¹ Preučitveni pridrček [EL](#).

¹² Priporočilo Sveta o priznavanju neformalnega in priložnostnega učenja (UL C 398, 22.12.2012, str. 1).